

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะเสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตรกับผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร และความคิดเห็นของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรกับครูโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษาไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากร มี 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา จำนวน 279 โรงเรียน ใน 60 จังหวัด จำนวนผู้บริหาร 279 คน ครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร 279 โรงเรียน จำนวน 5,359 คน ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร จำนวน 1,806 โรงเรียน จำนวนผู้บริหาร 1,806 คน และครูโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร จำนวน 1,806 โรงเรียน จำนวน 19,718 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างหาโดยวิธีจัดความคลาดเคลื่อน สูตรที่ใช้คือ (Taro Yamane 1973:725)

อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธ์ 2527:63)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = กลุ่มตัวอย่าง
N = ประชากร
e = ค่าความคลาดเคลื่อน

ผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา จำนวน 165 คน และผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา จำนวน 325 คน รวม 490 คน

ครู ครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา จำนวน 375 คน และครูโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา จำนวน 394 คน รวม 769 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา และครูโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร และแนวปฏิบัติของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา และแบบประเมินโรงเรียนรางวัลพระราชทานจากเอกสารต่างๆ และซักถามจากนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับโครงการแล้วจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่รวบรวมได้

2. นำข้อมูลมาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับร่างจำนวน 2 ชุด แต่ละชุดมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและโรงเรียน เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษาไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating-scale) ส่วนที่สอบถามปัญหาอุปสรรคในการนำไปปฏิบัติเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่นๆ และข้อเสนอแนะ เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน (รายนามในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) พร้อมทั้งแก้ไขสำนวนภาษาแต่ละข้อ และปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อเรียบร้อยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อให้ความเห็นชอบ หลังจากนั้นจึงสร้างแบบสอบถามฉบับที่จะนำไปเก็บข้อมูลจริง

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา

ชุดที่ 2 สำหรับครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษาและครูโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา

แบบสอบถามชุดของครูมี 2 ตอน ชุดของผู้บริหารมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบและโรงเรียน เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนผู้นำการใช้

หลักสูตรประถมศึกษาไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา และปัญหาอุปสรรคในการนำไปปฏิบัติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating-scale) และแบบปลายเปิด (open-ended) แบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ

หมวดที่ 1 ด้านการจัดอาคารสถานที่และบริเวณทั่วไป
ชุดของผู้บริหารจำนวน 7 ข้อ ชุดของครูจำนวน 5 ข้อ

หมวดที่ 2 ด้านการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน
ชุดของผู้บริหารจำนวน 10 ข้อ ชุดของครูจำนวน 9 ข้อ

หมวดที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ชุดของผู้บริหารจำนวน 7 ข้อ ชุดของครูจำนวน 11 ข้อ

หมวดที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดี
ชุดของผู้บริหารจำนวน 6 ข้อ ชุดของครูจำนวน 7 ข้อ

หมวดที่ 5 ด้านการจัดกิจกรรมที่ดีเด่น
ชุดของผู้บริหารจำนวน 7 ข้อ ชุดของครูจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ มีเฉพาะชุดของผู้บริหาร เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยติดต่อผ่านบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จากนั้นผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากกรมวิชาการ ซึ่งเป็นเลขานุการโครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ให้ขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบทางไปรษณีย์ทั้งหมด และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ เมื่อเวลาผ่านไป 30 วัน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามชุดใหม่ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนอีกครั้งหนึ่ง

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามพอสมควร ทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนและสมบูรณ์จำนวน 1,028 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.65

แบ่งตามกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ส่งแบบสอบถามไป 165 ฉบับ ได้รับกลับคืน 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.60

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ส่งแบบสอบถามไป 325 ฉบับ ได้รับกลับคืน 269 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.76

กลุ่มครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ส่งแบบสอบถามไป 375 ฉบับ ได้รับกลับคืน 303 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.80

กลุ่มครูโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ส่งแบบสอบถามไป 394 ฉบับ ได้รับกลับคืน 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.97

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการลงรหัสเจาะบัตรคอมพิวเตอร์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS PROGRAM (Nie, et.al. 1975 : 181-202, 249 - 275)

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและโรงเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วย SPSS sub-program descriptive statistic แล้วนำเสนอข้อมูลด้วยค่าร้อยละ เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติของโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วย SPSS sub-program descriptive statistic แล้วนำเสนอข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

โดยกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถาม 5 ระดับ คือ

สามารถนำไปปฏิบัติได้มากที่สุดเท่ากับคะแนน 4

สามารถนำไปปฏิบัติได้มากเท่ากับคะแนน 3

สามารถนำไปปฏิบัติได้ปานกลางเท่ากับคะแนน 2

สามารถนำไปปฏิบัติได้น้อยเท่ากับคะแนน 1

ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้เลยเท่ากับคะแนน 0
และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

3.51 - 4.00	ความหมาย	มากที่สุด
2.51 - 3.50	ความหมาย	มาก
1.51 - 2.50	ความหมาย	ปานกลาง
0.51 - 1.50	ความหมาย	น้อย
0 - 0.50	ความหมาย	นำไปปฏิบัติไม่ได้เลย

เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรกับครู
โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร และระหว่างกลุ่มผู้บริหาร
โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรกับผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนผู้นำการ
ใช้หลักสูตร ผู้วิจัยทดสอบค่าที่ (t - test) ด้วย SPSS sub - program t - test
แล้วนำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่ เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ปัญหาอุปสรรคในการนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรไปใช้ใน
โรงเรียนอื่น ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วย SPSS sub - program descriptive statistic
แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นคำร้อยละ เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบสอบถามที่เป็น
แบบสำรวจรายการด้วย SPSS sub - program descriptive statistic แล้วนำ
เสนอข้อมูลเป็นคำร้อยละ ส่วนที่เป็นแบบปลายเปิดให้ตอบอย่างอิสระ ผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อเสนอ
แนะแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นแบบบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรหาค่าเฉลี่ย (Nie, et.al. 1975 : 183)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ = มีชดิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย

f_x = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. สูตรค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Nie, et.al. 1975 : 184)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x = คะแนนแต่ละตัว

f = ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนคนทั้งหมด

3. สูตรทดสอบค่าที (Nie, et.al. 1975 : 270)

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) s_1^2 + (n_2 - 1) s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย